

Szerkesztőségi iroda.
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedő
hová
iap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénzek és hir-
detések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyitási cikkek
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Megemlékezés.

— 1895. november hó 1-ére. —

Ez a hét a megemlékezés hete. Megemlékezünk halottainkról, kik immár ott nyugosznak ama csendes, földalatti városban, hol nem zavarják az embert az élet gondjai. Csendes hely az a temető, mely békét és nyugalmat ad, mikor az élet versenyhomokjain küzködve, kivivtuk a harcot, elérhetetlen pályabér — a boldogság után.

Ki hallotta valaha megmozdulni, háborozni a sirokat? A sirokban a koporsókat, a koporsókban a csontokat és a csontokban a megfagyott velőt? Nem, senki! Alusznak azok mélyen, mert a sir a nyugalom hazája! És mégis halottak napján úgy tetszik nekünk, mintha a légtérben szenvedélyes hangok zendülnének meg: a mint szólnak a jelenhez és tanítanak, hogy az emberiség kincstára szünet nélkül gyarapodik; a nemes testek gyümölcsöznek; hogy ősünk, nagy embereink bár eltávoznak: a haza örököse lesz hagyományainknak.

Mint a római, őseinek szobra előtt tanult nagy lenni: mi is dicsőnkre való visszaemlékezésből meritünk buzgalmat és lelkesedést.

Hiszen csak törpe nép felelhet nagyságot
Csak elfajult kor hős elődökét.
A lelkes eljár ősei sirlakához
És gyujt napfényét új szövétnekét.
S ha jelennel halványul sugára:
A régi láng ragyogjon fel honára!

Szegény nemzet az, melynek nincs kire néznie. Ama sok nehéz küzdelem, önfeláldozás és szükség, mely a nagyok sírját jelöli, áthatván felmelegítvén a sziveket, mint a nap a földet, áldást és termékenységet idéz elő. Szellemek hatalmas ragaszkodására hitéséget és honszerelmet teremt, magába szedi a lelkesülés és áldozatkészség legvékonyabb erecskéit is, hogy majd mint ragadó, áldást-hozó folyó öntözgesse meg a közboldogulás mezejét. Példájuk megedzi, felszenteli, eltűrni, munkálni, áldozni tanítja a sziveket! Megtanít bizkeséggel és lelkesedéssel járni azon az ösvényen, hol nagy embereink kezeinek munkája, lovaik nyoma, szellemek diadalma, fájó nagy lelkek borongása s könnyeik látszanak.

Példájuk a nagyság és magasratorés tanítómestere, mely azt cselekszi, hogy az időben hozzájuk hasonlóak álljanak elő!

A munkás lelkesedésben, melyet példájuk teremt, ők maguk születnek újra.

Csikmegye törvényhatósági bizottsága üléséről.

Csik-Szereda, okt. 24.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága mai nap tartotta meg őszi rendes közgyűlését a tagok csekély számu részvéte mellett. Az elnöki tisztet főispán ur távolléte miatt Becze Antal alispán ur teljesítette.

A mily kevés volt az érdeklődés a közgyűlés iránt, ép oly gyorsan is végeztek az ügyekkel, felszólalás alig pár esetben történt s így megessett, hogy pontban déli 12 órakor az ülés véget ért.

Az előadott tárgyak közül felemlítjük a következőket.

Az alispán által nagy gondal szerkesztett

és felolvasott jelentés, mely a közigazgatás állapotát s egyéb közgazdasági kérdéseket az év eddigi folyamáról tüntette elő, helyeslőleg vétetett tudomásul.

A jelentés kapcsán Csedő János bizottsági tag, mint a Szentpéter-egyházmegye gondnoka szólalt fel a legutóbbi törvényhatósági közgyűlésben hozott határozat azon tetele ellen, mintha a Szentpéter-egyházmegye vagyonának kezelésénél rablás, sikkasztás stb. rendtelenség észleltetett volna. Ámbár a felszólalásnak az alispáni jelentéssel kapcsolatban jogosultsága nem volt, alispán ur felszólalót röviden megnyugtatóan, a gyűlés a felett napirendre tért.

Beltügyminiszter urnak azon rendelete, hogy oly községekben, hol mezőrendőri kihágások gyakrabban fordulnak elő, a mezőrendőri kihágásokról külön iktatókönyvek lesznek vezetendők, egyszerűen tudomásul vétetett, minthogy nálunk az irányban való intézkedésnek szüksége fenn nem forog.

Sajnálattal vette a közgyűlés tudomásul kereskedelemügyi miniszter urnak abbeli leiratát, hogy a sepsiszentgyörgy-csikszeredai vasútvonalnak, illetve a szentsimoni állomásnak Szentmárton községhez közelebb való helyezését a póttárgyalás eredményéhez képest nem engedélyezhette, de mert kereskedelmi miniszter ur kijelentette, hogy miután Szentsimontól Szentmártonig egy keskeny vágány számnyvasut kiépítését nem csak hogy nem ellenzi az esetben, ha a Schultz-féle vállalat s az érdekelt községek maguk részéről a kellő anyagi áldozatot meghozzák, hanem a maga részéről is nem fogja az erkölcsi és anyagi támogatást megtagadni; a közgyűlés az áthelyezési kérést azon reményben vette le a napirendről, hogy majd, midőn a vonal Madéfalva állomástól Gyergyó felé tovább terveztetik, a vármegye jogos érdekei már előre is figyelembe fogják vétetni. A leiratnak az érdekelt községekkel való közlése egyuttal elhatározatott.

A törvényhatósági bizottság legtöbb adó-fizető tagjainak igazoló választmány által bemutatott 1896. évi névjegyzéke tudomásul vétetett, s az esetre, ha a közelebről történt törvényhatósági tagválasztások valamelyike az igazoló választmány által megsemmisítették, a pótválasztások megejtésére nov. 12-re, a rendes tisztújítás pedig decz. hó 19-ik napjára tűzetett ki.

Az erdélyi róm. kath. püspök ur ő nagyméltóságának abbeli Átirata, melyben a Szentpéter-egyházmegye által birt Bálványos havas egyházmegyei tulajdon jogának fentartásához ragaszkodik, s nem egyezik bele abba, hogy a javasok jövedelméből az egyházmegyét alkotó községek szabják meg a templom és egyházi személyzet járandóságait, tudomásul vétetett s kimondatott, hogy egyuttal a feunforgó ügyben közgyűlés semminemű lépések megtételét nem tartja szükségesnek, mivel a törvényhatósági bizottságnak a telekkönyvi jog-cím megváltoztatására nézve június 25-én hozott s a belügyminiszterium által helyben hagyott határozat ellenére közigazgatási uton, törvényszerűs nélkül az ügybe beavatkozni nem lehet; és mert a Bálványos havas jövedelmei kezelésének tarthatatlan állapota miatt a törvényhatóságnak június 25-én hozott határozata felebbezés folytán a belügyminiszterium előtt áll.

Kolozsvár szab. kir. város tanácsának a milenniumi ünnepek alkalmából nemzeti bandérium szervezése s a Vágó Pál festőművész által tervezett történelmi menet megvalósításának támogatása iránt a kormányhoz intézett s azonos eljárás végett vármegyénkhez is megküldött felirata tudomásul vétetett.

A II. ik országos és egyetemes tanügyi kongresszus rendező bizottsága az iránt kereste meg a törvényhatóságot, hogy:

a) Méltóztatnék a kongresszust legalább 50 — 100 firtig terjedő segélyben részesíteni;
b) a hatósága alá tartozó tanárokat, tanítókat, kisdédvókat, iskolalátogatókat, valamint a nevelésügy iránt érdeklődő polgárokat a kongresszusban való részvételre buzdítani;

c) a hatósága alá tartozó szegény tanítónak s nevelőknek a kongresszuson való megjelenést némi anyagi támogatás által lehetővé tenni.

Ezen megkeresésre a bizottság kimondotta, hogy miután a múlt augusztus havi rendes közgyűlésből a népoktatás ügyének államosítása tárgyában törvényhozásilag való intézkedés végett a képviselőházhoz feliratot intézett, a tanügyi kongresszus megkeresését egyelőre tudomásul veszi.

A vármegyei nevelési alap, ruházati alap, tisztviselői nyugdíjalap, székely kivándorlási, ipar, lóbeszerzési, leányiskolai, kör- és községjegyzői nyugdíj, birtokváltási alapoknak, a polgári leány- és gazdasági felső népiskoláknak 1894. évi számadásait, továbbá a vármegye és árvaszék tisztviselőinek, a havasi javak kezelésének, Szereda városnak és az összes községeknek 1896. évi költségelirányzatait minden észrevétel nélkül a számvetőség jelentései alapján elfogadta.

Gyergyószentmiklósi özv. Römer Gyuláné Hermína nevű leánya részére tanulmányai folytatása végett 50 frt segély megszavaztatott; Balló Gábor megyei számtiszt és Ambrus Dénes pénztári könyvelőnek abbeli kérése, hogy a vármegye által a havasok jövedelméből a tisztikar részére megszavazott segélyben a többiekkel megfelelő arányban részesítenek, a megye alispánjának kiadott azon utasítással, hogy a netán fennmaradó összegből megfelelő százalék kiutaltassék.

(Vége köv.)

Építő vasut.

E czimen lapunk egyik közelebbi számában foglalkoztunk többek közt a csikszereda-sepsiszentgyörgyi vonal építési ügyeivel.

Ezen cikkünkre Linczer Armin és Braun Gyula építő vállalkozók helyreigazító sorokat küldöttek be, melynek polemikus hangjától eltekintve, az a foglalata, hogy nem helyesen jártunk el, mikor a vonalmenti lakosságot óvatosságra intettük a szomszéd invázióval szemben.

Miután az egész helyreigazítást nem közölhetjük, szívesen konstatáljuk az építő vállalkozók azon nyilatkozatát, hogy ők a legszívesebb készséggel fogadnak a csiki érdekeltségtől minden felajánlott munkát, anyagot vagy vállalkozást és egy csepp szándékuk sincs a helybeli érdekeltségtől e részben idegenkedni, mert a háromszéki érdekeltségnek az építés dolgára semmi befolyása nincs.

Azon állításra, hogy Csik-Szeredában még fiók irodát sem állított a vállalat, azzal mentegetőznek a vállalkozók, hogy Báthory Gusztáv mérnök irodája Csik-Szeredában pótolja a fiók irodát.

Nem akarunk bővebb rekriminációknak utat nyitni s azért a fennebbieket röviden közölve csak azt jegyezzük meg, hogy multkori feljajdulásunk igenis jogos volt s a mennyiben a vállalat arra a jövőben is okot fogna szolgáltatni, mi mindig készen fogunk állani arra, hogy vonalmenti lakosságunk jogos érdekét felellegessük s ha kell védelmezzük is, mert egy ily országos vállalat becsületes polgári hasznából kell hogy jusson a helyi érdekeltségnek. Ezt akarjuk s ezért emeltünk szót. Minden egyéb mellék tekintet előttünk másodrangú dolog.

Elnöki megnyitó.

(Tartotta Buzás Mihály t. kanonok, fűesperes-pléhános a kászonal-siki róm. kath. tanító-egyesület 25 éves jubileumán, 1895. okt. hó 17-én.)

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Ma van az alesiki tanító-egyesület alapításának 25 éves jubileuma, 25 év nem nagy idő a nemzetek életében, de az egyesek és testületek történetében oly időköz, mely alatt ugy ez, mint annak életképessége vagy képtelenségének tünetei az érdeklődők által könnyen fölismerhetőkké válnak. Tény, hogy az egyesülésben nagy erő rejlik. Az egyesületet a tagok egyetemességének működése teszi azzá a mi, mert az egyesület nem egyéb, mint a tagoknak egymásra való kölcsönös hatása és buzgó összműködése az önképzés szolgálatában. Mit tett ezen egyesület 25 évi fennállásának tartama alatt? ezt rajzolni nem hoztam tartozik. Hogy idáig fennállott, ez egymaga életrealóságának kézzelfogható bizonyítéka. Megküzdenni a kezdet nehézségeivel, előre hatolni a területen uton a kitűzött cél felé, nem törődni a nép indolenciájával, belebb hatolni az ismeretek tárházába, birtokba venni azon tulajdonokat, mik nélkül a tanító üres fogalomná törpül, s mind ezen küzdelmek mellett még anyagi gondokkal is vesződni oly feladat, melyet egyesek ereje nem, hanem csak az erők egyesülése oldhat meg.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL*.)

„Titokzatos betörés“ című híreinkre a városi rendőrkapitány urtól következő helyreigazítást vettük:

Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy a „Csiki Lapok“ legutóbbi számában megjelent „titokzatos betörés“ című hírrel kapcsolatos körülményekből némi felvilágosítással szolgáljak.

Nem csodálkozom a tudósító ur abbeli eljárása felett, hogy az illetékes hatósági közegek információja nélkül tette közzé az általa is egy kissé rejtélyesnek talált szenzációs hírt, mert hiszen a jámborul hívő, kegyesen gondolkodó ember akkor, midőn felebaráti kötelességet teljesít, nem szokott mélyebben kutatni; előtte csak egy cél lebeg: segíteni a szükségben szenvedőn.

A titokzatos feltörést olvasva az ember önkénytelen egy második kiadású Papakosztára gondol, mivel annál laikusabb halandó, a város leglátogatottabb utcáján, szép holdvilágos éjjelen egy a gyakori látogatásnak kitett kávéház közvetlen szomszédságában nehezen vállalkozhatott a hosszabb munkát igénylő „feltörés“-re. Mivel pedig annyira fejlett igényekkel bíró városnak még nem tartjuk Csik-Szeredát, hogy oly hírhedt emberek keresnek fel: engedje el tudósító ur, ha nekem és a nyomozó hatóságoknak egész más impresszióink vannak a „titokzatos betörésről“.

Köztudomású, hogy a károsultokhoz közel álló egyének a „betörésről“ nagy hü-hót igyekeztek csapni s midőn az illetékes hatóságok a nyomozást kellő eréllyel folyamatba tették, valamely rejtélyes megjelenésű egyén emlegetésével akartak a nyomozásnak irányt adni; de midőn ennek dacára az eredmény érdekében szükségesnek mutatkozott a betörési hely közelében aludt Weis V. óras segéd letartóztatása, a károsult Majerovics a teljes bizalmát élvező segéd letartóztatásába bele nem egyezett, illetve a magán vádra üldözendő cselekmények nyomozásánál szükséges nyilatkozatot alá nem írta. Ezzel tehát a további nyomozásnak maga a káros vágta útját.

Ezután Majerovics két ízben keresett fel hivatalos helyiségemben azért, hogy én, a hitelezőivel való egyezkedést megkönnyítendő, adjak neki bizonyítványt a „betörésről“, de én a fennebb jelzett körülményre való tekintettel, nem épen hízogó kommentárak mellett, a kérés teljesítését megtagadtam. Erre fordult ő a hivatali kötelezettség által fogva nem tartott tudósítóhoz, ki az előadott hírt a káros céljaihoz nélkülözhetetlen módon világgá bocsátá.

Ezek a való körülmények, miket a város tiszta hírneve és a közvélemény figyelmének helyesebb irányu utra való terelése céljából szükségesnek véltem, kommentár nélkül elmondani.

Csik-Szeredán, 1895. okt. 26.

Kovács János,
rkapitány.

Köszönjük a rendőrkapitány urnak e felvilágosítását, melyből legalább nyilvánvaló lett, hogy Szeredában az eddigi jó erkölcsök nem lazultak s nálunk csakugyan nincsenek valódi betörések. (Szerk.)

*) Az e rovat alatt megjelentekért csak a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a szerk.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BOCSKOR BÉLA.
FOMUNKATÁRS GYERGYÓBAN:
HOCHSCHILD LAJOS.
KIADÓ-ÉS LAPTULAJDONOS:
GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

NYILTTÉ R.*)
Nyilatkozat.

Az „Ellenzék“-ben „megmérgezett borok“ című alatti közlemények megezőfoglalására bátor vagyok a nagyérdemű közönség tájékozásául ez ügyben illetékes helyről nyert 4519—895. sz. hivatalos végzést egész terjedelemben ide iktatni, melynek eredetije irodámban bármikor, bárki által megtekinthető.

„Sz. 4519—895 khg. Mielőtt a kolozsvári regálé bérletesség ellen 4468—895 khg. szám alatt közegészség elleni kihágás miatt folyamatba tett kihágási ügyben érdemleges határozat hozatnék, a bérletesség belkőzép-utca 21 sz. alatti pincéjében talált 30 liter, a belkőzép-utca 2 sz. a ház pincéjében talált 1200 liter, valamint a szentgyház-utca 2 sz. ház pincéjében talált s a bérletesség tulajdonát képező 300 liter, összesen tehát 1530 liter vörös bor a hivatalos zárlat alól feloldatik, mivel a megejtett orvosi fegyelmzésre alapított orvosi vélemény szerint fuchsin mentesnek és az emberi élvezetre alkalmasnak találtatott. Miről ezennel értesítetik. A városi főkapitányságtól. Kolozsvárt 1895. Október 14-én (P. H.) Deák Pál sk. főkapitány.“

E hivatalos bizonylat eléggé tesz tanúságot az „Ellenzék“-ben megjelent cikk érdemére. É n n a-

*) E rovat alatt megjelentekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

gyon jól tudom, hogy honnan fúj a szél, különben az „Ellenzék“, „megmérgezett borok“ című közleményeiben foglalt alaptalan rágalmakért a sajtó bíróságánál keresek orvoslást.

Kolozsvárt, 1895. évi október hó 15-én.

Kahan Natan Samu,
kolozsvári regálé-bérlet.

Csiki vasutépítkezési és élelmezési részvénytársaság.

Felhívás.

A csiki vasutépítkezési és élelmezési részvénytársaság t. részvényeseit ezennel felhívom, hogy a még befizetetlen részvénytőlkeből újabb 20%-ot, azaz részvényenkint 10 forintot, a részvénytársaság pénztárába folyó év november hó 20-ig Nagy Imre pénztárnok kezéhez befizetni sziveskedjenek. Vidékiek legzélszerűbben posta-utalványon, helybeliek pedig naponkint délelőtt 10 és 12 óra közt a részvénytársaság irodájában, vagy a pénztárnok lakásán teljesíthetik a befizetést.

Csik-Szereda, 1895. október 24-én.

A végrehajtó bizottság határozatából:

Molnár József,

1—2

elnök.

Sz. 3088—1895.

1—3

Árverési hirdetmény.

Alattirt községi előjáróság a községi képviselő-testületnek 1895. évi október hó 4-én kelt határozata alapján közli, hogy Gyergyó-Szentmiklós község a vadászati jogot a község határterületén 1896. január 1-től kezdve 6 egymástutáni évekre évi 33 frt 50 kr kikiáltási árral az 1883. XX. t. cz. 3. § a értelmében 1895. decz. hó 5-én d. u. 3 órakor haszonbérbe adja.

Árverezők kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10% át bálnatpénzüil az árverező bizottság kezéhez letenni.

Erre vonatkozó egyéb feltételek a község előjáróságánál hivatalos órák alatt betekintheők.

Községi előjáróság.

Gyergyó-Sztmiklóson, 1895. okt. 19-én.

Jánosi György, Csergő Gyula,
m. bír. m. jegyző.

Csiki vasutépítkezési és élelmezési részvénytársaság.

Árlejtési hirdetés.

A csiki vasutépítkezési és élelmezési részvénytársaság a Csik-Szentkirályon és Gyimesben lévő téglatelephoz az 1896. év folyamán szükséges égető fát ajánlat biztosítása útján kívánja beszerezni. E végből folyó év deczember 1-én délelőtt 9 órakor lejáró határidővel ezennel árlejtés hirdettetik.

Szükséges a csikszentkirályi és gyimesi téglatelepekhez egyenkint 500—500 meteröl fenyűfa. Egy meter öl alatt értetik: négy méter hosszú, két méter széles és egy méter magas rakás.

A szükséges famennyiség biztosítására pályázhatnak községek, társaságok avagy egyes vállalkozók. Egyesektől elfogadtatik kisebb mennyiségre is vállalkozás. Husz meterölön alól azonban ajánlat figyelembe nem vétetik.

A biztosítandó famennyiség legkésőbb 1896. június hó 1-ig a helyszínére szállítandó.

A fenn kitett határidőig pályázni lehet akár zárt ajánlatokkal, akár a mondott napon délelőtt 9 órakor kezdődőleg a részvénytársaság központi

irodájában tartandó szóbeli nyílt árlejtésen. Mindkét esetben az elvállalni szándékolt famennyiség minden husz meteröle után az árlejtés megkezdése előtt 10—10 frt biztosítékul előre leteendő, vagy a zárt ajánlathoz csatolandó.

Kellő biztosítékot nyújtó vállalkozók megfelelő előleget is kaphatnak.

A részvénytársaság címére beküldendő zárt ajánlatok borítékára kívül felirandó: ajánlat égetőfa biztosítására.

Csik-Szereda, 1895. október 24-én.

A végrehajtó bizottság határozatából:

Molnár József,

1—2

elnök.

Hirdetmény.

Csik-Mindszent község tulajdonát képező Kisborda havas éveneti fűtermése az 1896., 97., 98. ik évekre nyílt árverésen 1895. november 3-án d. u. 2 órakor a község hivatalos házában haszonbérbe adatik. Felhívotnak mindazok, kik óhajtják haszonbérbe venni, a fent kitűzött napon a helyszínen jelenjenek meg. Kikiáltási ár 140 frt, melynek 10%-át az árverés megkezdésekor kötelesek lefizetni.

Az előjáróság:

Csik-Mindszent, 1895. október 16-án.

3—3

Nagy Dénes,
bíró.

Magyar jelzalog hitelbank Csikmegyében.

Képviselősege:

Ifj. GERINGER FERENCZNEL
Gy.-Szentmiklóson.

a) Földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-10% évi részletfizetés mellett.

b) Ezen évi részletekben úgy a kamatok és kezelési, valamint a tőkétörlesztési hányad is bennfoglaltatik.

c) Előleges 6 havi felmondás mellett a kölcsöntőke a kikötött lejáratú idő előtt is részben vagy egészben vissza fizethető.

d) Kölcsön kieszközléséhez a következő okmányok szerzendők be:

1. Hitelesített telekkönyvi kivonat.
2. Kataszteri birtokiv.
3. Adókönyv.

Levélbéli megkeresésekhez 20 kros levélbélyeg melléklendő.

Hentes és mészáros üzlet-nyitás.

Van szerencsém Gyergyó-Szentmiklós és vidéke tisztelt közönségének becses tudomására hozni, miszerint Gyergyó-Sztmiklóson a főtéren a Zakariás-féle házban, a korigényeinek teljesen megfelelő

HENTES és MÉSZÁROS-ÜZLETET

állítottam fel. Midőn a legjobb minőségű husneműeknek friss és pontos kiszolgálásával a t. közönséget, sok évi szakszerű tapasztalatom alapján biztosítom, egyuttal bator vagyok üzletemben naponta készített aszli, szafaládé, disznófósajt, kolbász, továbbé füstölt nyelv, sonka stb. cikkeimet becses figyelmébe ajánlani.

Szives pártfogást kérve, maradtam kész szolgálattal

Pál Sándor.

hentes és mészáros-üzlet.

!! Új férfi és női divatüzlet !!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

FÉRFI- ÉS NŐI DIVATÜZLETEMET

Székely-Udvarhelyről Csik-Szeredába a Gál András (mészáros) ujan épített házába áthelyeztem.

Szives látogatást kér

CSIKY LAJOS.